

zeń spożytkowani²¹⁾). Pierwszy z nich wskazuje nam, w jaki to sposób Henryk pragnął oddalić swą siostrę od siebie: „eam... honesto matrimonio iungere disponebat” — szukał odpowiedniego dla jej królewskiej dostojności małżeństwa²²⁾). Drugi zaś, gdy pisze o śmierci Judyty, nie waha się nazwać jej: „venerabilis Domina”²³⁾). Z tonu, w jakim zarówno Herbord jak i obydwaj pomienieni współcześnicy jego o Henryku IV i Judycie się wypowiadają, widać, że wszyscy trzej byli ich sympatykami, wobec czego nawet trudno sobie wyobrazić, aby mogli przekazywać potomności coś, co by uwłaczało pamięci uznawanego i respektowanego przez nich króla i jego siostry.

III. To, że anonim tzw. Gall był niechętny Judycie Salińskiej, nie ulega wątpliwości. Najgorszym jednak, co jej mógł zarzucić, było, zdaniem naszym, klócenie męża, Włodzisława Hermana, z pasterbami, Bolesławem i Zbigniewem, tudzież wspólnie z wojewodą Sieciechem knowania przeciw Bolesławowi i Zbigniewowi. I to były dostateczne powody niechęci Gallowych.

²¹⁾ O wzajemnym ich stosunku do siebie por. m. l. to, co stwierdza sam Wojciechowski, l. c., 182 n.

²²⁾ Wojciechowski, l. c., 190. Por. z tym MPH. II, 128 i Wojciechowski, l. c., 193.

²³⁾ Por. Wojciechowski, l. c., 196.

Henryk Borycz

METRYKA PROMOWANYCH WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO UNIwersYTETU KRAKOWSKIEGO Z LAT 1639—1741

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie mający od samych swych narodzin przed 550 laty tyle chwalebnych i pięknych kart w swej przeszłości i tak ogromne w pierwszych czterech wiekach istnienia uczelni znaczenie w jej życiu wewnętrznym jako naczelnny i przodujący fakultet, nadający jej głównie ton, nie doczekał się dotąd opracowania, które by ujelo całokształt jego rozwoju zewnętrznego i wewnętrznego w ciągu wieków, uwypukliło rolę jego w życiu religijnym narodu, oceniło stanowisko w historii nauk teologicznych w Polsce. Nie ma on dotychczas takiej monografii szczegółowej, jaką posiada Uniwersytet paryski w postaci jedenastotomowego dzieła P. Feret'a: *La faculté de théologie de Paris et ses docteurs les plus célèbres* (Moyen âge I-IV, Paris 1894—7; Epoque moderne I—VII Paris 1900—10), czy choćby padewski w postaci nieskończonej, obejmującej tylko dwa wieki (XIV i XV) książki Giovanniego Brotty i Caspara Zonty: *La facoltà theologica dell' Università di Padova* (Parte I, Padova 1922).

Najlepiej stosunkowo znany jest pierwszy, złoty niejako wiek Wydziału. Szereg uczonych, jak Szujski, Franz, K. Miaskowski, K. Morawski, A. Brückner, J. N. Fijałek i in. przyczyniło się w sposób istotny do zbadania jego struktury organizacyjnej, ustalenia działalności naukowej i wkładu w pogłębienie życia religijnego narodu, uwypuklenia znaczenia dla rozwoju stosunków ogólnie kościelnych w Polsce. Najwięcej zdziałały tu drobiazgowo, analityczne, ściśle erudycyjne badania ks. Jana Fijałka, który w swych książkach: *Studie do dziejów Uniwersytetu i jego wydziału teologicznego w XV wieku, 1898*, *Mistrz Jakub z Paradyża i Uniwersytet Krakowski w okresie soboru Bazylejskiego 1900*, *Uchrześciłanie Litwy przez Polskę (Polska i Litwa w dziejowym stosunku, 1914)* wyświetlił najważniejsze momenty jego dziejów w tym stuleciu:

początek i filiację ze Studium Praskiego, stosunek do soboru bazylijskiego i idei reformy kościelnej, wreszcie udział w pracy misyjnej na Litwie.

Mniej już znane są dzieje Wydziału w w. XVI, który wysunął przed fakultetem nowe wątki i doniosłe problemy, jak walka z reformacją, konieczność stworzenia literatury religijnej dla szerokich mas, stosunek do nowych prądów w naukach teologicznych (uprawa teologii pozytywnej, recepcja patrystyki itd.). Istnieje tylko ogólne ujęcie dziejów Wydziału w *Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego* w epoce humanizmu pióra podpisanego. Poza tym rozświetleniem ciekawszych momentów np. sprawy recepcji patrystyki zajął się ks. Fijałek w cennym, niestety niedokończonym studium: *Przekłady pióra św. Grzegorza z Nazjanzu w Polsce*. Z wybitniejszych postaci fakultetu działających w tym stuleciu obok Leopoltów, którym poświęcił gruntowne na swój czas i do dziś nieprzestarzałe studium J. Muczkowski, skupił na sobie uwagę badaczy przede wszystkim Stanisław Sokołowski. Po dawniejszym studium biograficznym ks. Słomińskiego przyszły monograficzne ujęcia o. Andrzeja (Henryka) Cichowskiego (Ks. St. Sokołowski, a Kościół wchodni, Kraków 1929), ks. Aleksandra Ułowicza (Poglądy moralno polityczne ks. St. Sokołowskiego, *Nasza Przeszłość* I, 1946) i ks. Franciszka Brachy (Nauka St. Sokołowskiego o znamionach prawdziwego Kościoła, tamże II, 1947).

Daleko w tyle pozostała znajomość dziejów Wydziału w w. XVII. Piękna i gruntowna książka ks. Wł. Wichra o Szymonie Stanisławie Makowskim wskazuje, że i w tym wieku fakultet wydawał wybitnych na miarę europejską teologów i że dzieje Wydziału winny w tym okresie stać się przedmiotem szczegółowych badań monograficznych.

Jeszcze gorzej przedstawia się stan naszej wiedzy o rozwoju fakultetu w w. XVIII. A przecież i ten okres jego dziejów bogaty jest zarówno w problematykę (infiltracja jansenizmu), jak w dążenia do odrodzenia i zreformowania Wydziału (przed reformą Kollataja). Słusznie zwrócono ostatnio uwagę¹⁾, że historycy teologii w Polsce nie wyzyskali dla naukowego opracowania tej epoki bogatych źródeł, jakie kryły w sobie rewindykowane materiały oraz korespondencja Kollatajowska, w większości już dla badań naukowych dzisiaj przepadłe.

Nie lepiej przedstawia się stan źródeł do dziejów fakultetu teologicznego. Ze wszystkich wydziałów on jeden, zajmujący wy-

¹⁾ Prof. J. Hulewicz w *Przebiegu Hist.-Oświatowym* I (1947) 175.

bitne, przodujące stanowisko w Uniwersytecie, prawie zupełnie nie zachował swego archiwum. Wszystko, co pozostało z czterech wieków jego działalności (do reformy Kollatajowskiej w r. 1780), znajduje się w jednym małym kodeksie pergaminowym (rkp. B.bł. Jag. 2579). Zawiera on statuty Wydziału z r. 1521 wraz z późniejszym dodatkiem: lat 1561, 1700, 1740, 1762 oraz metrykę promowanych założoną w w. XVI, a później kontynuowaną przez w. XVII i pierwsze cztery dziesiątki w. XVIII (do 1741). Inne książki archiwalne fakultetu, jak np. wymieniony z w. XVIII „liber rubrum, in folio, acceptarum lectionum theologiarum”, lub rękopis in folio z dalszym ciągiem metryki promowanych (po r. 1741)²⁾ nie dochowały się do dnia dzisiejszego³⁾.

Z tego to jedynego zabytku po dawnym Wydziale Teologicznym wydał J. Szujski materiał w nim zawarty do w. XV i XVI t. j. statuta z r. 1521 oraz dwie listy profesorów, doktorów i bakałarzy teologii z w. XV—XVI i początku XVII (do r. 1628⁴⁾). Obecnie udostępnić chcemy resztę materiału z tego rękopisu t. j. metrykę promowanych, założoną w r. 1639 i odtąd systematycznie prowadzoną do r. 1741 (str. 46—109) wraz z trzema fragmentami postanowień Wydziału z w. XVIII, odnoszącymi się do przebiegu egzaminów i odbywania promocji, które w pewnych punktach zmieniały obowiązujące jeszcze w w. XVIII statuty z r. 1521.

Ważność metryki niniejszej polega na tym, że daje ona obraz działalności nauczycielskiej fakultetu a zarazem stanowi cenne źródło do historii studiów teologicznych w Polsce w XVII i XVIII wieku, przynosząc z okresu 1639—1741 nazwiska siedemdziesięciu sześciu doktorów teologii, promowanych przez Wydział względnie nostryfikujących w nim swój dyplom oraz podając nazwiska około trzydziestu bakałarzy.

Jeśli chodzi o jakość wyprodukowanych doktorów teologii, to metryka niniejsza rozpada się pod tym względem na dwa wyraźnie odcinające się okresy. Epoka pierwsza, obejmująca lat pięćdziesiąt (1639—1688) stanowi w dziejach fakultetu erę surowych przepisów promocyjnych, okres dużych trudności i wymagań przy nadawaniu stopni, przypominających żywo podobne stanowisko pa-

¹⁾ Wymienia je cytowany rękopis B.bł. Jag. 2579, str. 109.

²⁾ Zachowała się dopiero księga czynności i posiedzeń fakultetu (wówczas szkoły teologicznej w obrębie Kolegium Moralnego) z lat 1780 do 1893 wraz z wykazem promowanych na stopień doktora teologii w l. 1809—1845 (rękopis Archiwum Uniwersytetu Jag. n. l.).

³⁾ Archiwum do dziejów literatury i oświaty I. 70 n.

yskiego fakultetu teologicznego w tym stuleciu¹⁾. Przejawem tych utrudnień była ogromna liczba (17 t. j. 55%) krakowskich profesorów teologii, promujących się w Rzymie, którzy dopiero po długich okresach czekania, trwających nieraz ćwierć wieku, uzyskiwali pozwolenie na nostryfikację dyplomu i inkorporację do fakultetu. Poza tym uderza mała liczba promowanych osób obcych, nie należących do Wydziału. Około r. 1690 zjawisko to ulega zmianie. Następuje całkowity zanik nostryfikacji. W miejsce dawnego rygoryzmu występuje inflacja promocji doktorskich, zwłaszcza w odniesieniu do osób nie liczących na karierę profesorską, jak np. członków kapitul katedralnych i innych księży świeckich, którym nadaje się stopnie naukowe w krótkiej drodze, bez uprzedniego żmudnego przechodzenia całego kursu. Zwyczaj ten przyszedł do nas prawdopodobnie z Włoch. Tamtejsze studia teologiczne w Padwie, Bolonii i Rzymie, na których teologowie krakowscy najczęściej uczyli się i które w pierwszym rzędzie były wzorem w organizacji i urządzeniu krakowskiego fakultetu teologicznego, od dawna wydawały dwie kategorie doktorów: tych, którzy uzyskiwali *ius collegii*, czyli zostawali członkami ciała nauczycielskiego (*con l'aggregazione*) oraz zwykłych doktorów, którzy otrzymywali tytuł bez jakichkolwiek praw nauczania. Początkowo uzyskanie jednego lub drugiego uzależnione było od wysokości taksy promocyjnej²⁾ z czasem jednak dołączyły się dla teologów — nie profesorów odpowiednie ułatwienia egzaminacyjne. W Krakowie tendencje do ułatwienia egzaminów dla osób, nie liczących na katedrę, dają się zauważyć już w w. XVI³⁾, masowo jednak występują dopiero w w. XVIII.

Jeśli chodzi o szczegółową statystykę doktoryzowanych w okresie 1639—1741, to w pierwszym pięćdziesięcioleciu (1639—1688) promowało się, względnie nostryfikowało swój dyplom doktorski osób 31. Większość promowanych, bo 22 pochodziło z kół profesorów teologii. Nostryfikowało swój stopień 17 profesorów, 5 uzyskało go drogą normalnych studiów na miejscu. Z obcych promowało się 6 zakonników (2 augustianie, 3 karmelici, 1 benedyktyn) i 3 świeckich księży. W okresie drugim 1690—1741 otrzymało stopień doktorski ogółem 45 teologów. Z tego normalną drogą doktoryzowało się 14 profesorów teologii. Zakonników promowało się 6

¹⁾ Feret P., La faculté de théologie de Paris. Epoque moderne III 1904, 16 n.

²⁾ Brotto G. e Zonta G., La facoltà teologica dell' Univ. di Padova. 1922, str. 64.

³⁾ Barycz H., Historia Uniwersytetu Jag., Kraków 1935, 515.

(2 augustianie, 1 oratorianin, 2 bożogrobców miechowskich, 1 kanonik laterański); większość natomiast, bo 25 doktorantów, stanowili „extranei”: różni kanonicy i prałaci katedralni (najwięcej kanonicy wrocławscy i poznańscy), którzy doraźnie uzyskiwali potrzebny im doktorat.

Przy wydaniu niniejszej metryki trzymano się instrukcji wydawniczej Komisji Historycznej P. A. U. Stosownie do jej przepisów przeprowadzono ujednostajnienie pisowni wielkich i małych liter oraz skrócono pewne stale powtarzające się wyrazy, (*dominus* = *dnus*, *religiosus* = *rel.*, *magister* = *m.* i t. d.) Przydawane do nazwisk długie tytuły w rodzaju „*admodum reverendus dominus*” lub „*magnificus et illustris dominus*” i t. p. opuszczono. Usunięciu uległy też nie znaczące amplifikacje słowne. Tytuły posiadanych beneficjów i godności podano w zasadzie tylko jeden raz; w razie powtórzenia się ich bez zmiany po raz drugi przy tym samym nazwisku, uległy wykropkowaniu.

M A T R I C U L A E

sacrae theologiae doctorum et professorum in Alma Academia Cracoviensi continuatio.

1. In decanatu Adami Opatovii s. theologiae doctoris et professoris... **Iacobus Ustiensis** s. Floriani custos, Romae creatus doctor in s. theologia, pro loco inter doctores s. theologiae obtinendo respondit anno dni 1639 die 17 novembris.
2. Anno dni 1646 die 22 novembris... **Iacobus Vitellius** custos s. Floriani, Romae creatus doctor in s. theologia, ex unanimi consensu Universitatis in aula DD. Theologorum publice respondit pro loco.
3. Anno dni 1648 die 10 martii... **Sigismundus Grigierowic** praepositus s. Nicolai, eodem anno die 2 aprilis... **Paulus Hercius** custos s. Floriani, Romae creati doctores, ex unanimi consensu Universitatis publice in aula DD. Theologorum responderunt pro loco inter doctores s. theologiae obtinendo.
4. Anno dni 1649 die 7 decembris... **Stanislaus Jurkowski** custos s. Floriani, Romae creatus doctor, ex unanimi consensu Universitatis publice in aula DD. Theologorum respondit pro loco inter doctores s. theologiae obtinendo.

5. Anno dni 1650 die 13 aprilis... **Joannes Broscius** canonicus Cracoviensis, praepositus Miedzirzecensis, publice in ecclesia s. Annae creatus et renuntiatus est s. theologiae doctor.
6. Anno dni 1650 die 27 iunii rel. **Patricius Rymanowski** ordinis Eremitarum s. Augustini professus ex monasterio s. Catharinae Casimiriae s. theologiae primo facultati praesentatus ab... Gregorio Modlinski s. theologiae et i. u. doctore, praeposito s. Annae, habens licentiam petendi in s. theologia doctoratum ab... Petro Gembicki... episcopo Cracoviensi... cancellario Universitatis amplissimo concessam creatus et renunciatus in s. theologiae doctorem, insignia doctoratus accipiens sui doctoratus (!) in aula Jagellonica solenni ritu ab... Joanne Broscio... s. theologiae facultatis decano...
7. In rectoratu... m. Francisci Rolinski medicinae et philosophiae doctoris et professoris, consulis Cracoviensis, regente autem s. theologiae facultate decano... Stanislaw Jurkowski praeposito s. Floriani... m. **Joachimus Speronius** decanus s. Floriani, m. **Andreas Kucharski** curios s. Floriani, m. **Albertus Dąbrowski** canonicus s. Floriani, Romae s. theologiae doctores creati, ex unanimi consensu pro loco inter doctores habendo anno dni 1658 mense ianuarii diversis diebus singuli in aula Jagellonis DD. Theologorum responderunt:

** M. Albertus Dąbrowski respondit anno 1657 decembris 15, ideo menda **

8. **M. Nicolaus Sulikowski** s. theologiae doctor Romae [p]ro-motus, per responsionem pro loco in Academia Cracoviensi inter s. theologiae doctores obtinendo die 28 martii anno dni 1664 publice habitam, eundem locum inter s. theologiae doctores per... Andream Kucharski... ecclesiae cathedralis Cracoviensis canonicum, collegiatae SS. Omnium praepositum, rectorem Ac[ademiae] et per... Stanislaw Jurkowski... protunc decanum huius facultatis assignatum obtinuit. Hic prius facienda fecit libros quatuor Sententiarum legit, ex iisdem quatuor quaestiones erutas publice ad disputandum proposuit, sanctissimum ius iurandum super omnia facultatis theologiae puncta iuravit, acceptante eodem... Stanislaw Jurkowski s. facultatis decano et aliis patribus facultatis eiusdem.

-) Dopisano w tekście inną współczesną ręką.

9. Rel... **Joannes Drzewiecki** ordinis s. Benedicti de Casino... conventus s. Crucis in Monte Casino professus et concionator, primo s. theologiae licentiatu per... Stanislaw Jurkowski pro-cancellarium Almae Universitatis sub felicissimis auspiciis... dni Andreae Kucharski... rectoris Academiae Cracoviensis et post modum per... Nicolaum Sulikowski... canonicum s. Floriani, cancellarium Siradiensem, s. theologiae doctor in per-raugusto DD. Theologorum archiliceo est renunciatus anno dni 1664 10 cal. novembris.
10. Anno dni 1666 die 22 februarii... Albertus Papencovius Ustien-sis custos s. Floriani, Romae creatus doctor s. theologiae, ex unanimi consensu Universitatis cum fecit facienda libros Sententiarum quatuor legit, quaestiones ex iisdem depromtas publice ad disputandum proposuit, in aula Jagel[lonis] Regis Poloniae respondit pro loco.
11. Anno dni 1666 16 septembris duo... religiosi... **Martinus Charzewic** s. theologiae magister, prior et regens studii formalis conventus Cracoviensis in arenis B.M.V. et... **Martinus Mroszkowski** s. theologiae magister, concionator generalis eiusdem conventus Cracoviensis, legitime sunt praesentati... Stanislaw Jurkowski... [pro]cancellario Universitatis omnium facultatum. Qui expeditis articulis sibi assignatis ex Sum[ma] tri-partita d. Thomae... (primo ante triduum examine) ac argumentis, doctorum subtiliter resolutis, accepta licentia doctorandi... per Nicolaum Sulikowski... maxima cum laude in frequentissima virorum illorum ac varii ordinis rdorum religiosorum corona in Universitate nostra Cracoviensi s. theologiae doctores publice sunt creati et renunciati in decanatu... Alberti Papencovii Ustiensis... protonotarii apostolici, custodis s. Floriani, cancellarii Lanciencensis, plebani Corcinensis.
12. Nota. Anno 1675 octobris 19 hora 20... **Jacobus Baltazerowic** canonicus s. Floriani creatus est baccalaureus s. theologiae per... Albertum Dąbrowski... decanum s. Floriani et decanum theologicae facultatis, prius praemisso tentamine et examine, cui adfuerunt mag. dnus rector Simon Makowski et... decanus philosophicae facultatis Gregorius Ochabowic collega maior tanquam examinatores.
13. Nota. 2do idem... **Jacobus Balthazelowic** (!) s. theologiae baccalaureus principium fecit suae lectionis theologiae in magna et numerosa frequentia studiosorum et professorum omnium facultatum, praemissa fidei catholicae professione et oratione

gloriosa gravissimis sententiis documentis ipsaque pura veritate, qua suasit morum integritatem et methodum academicam cum omni honestate tenendam instructa et exornata. Et quia est ob[ob]ediens semper S. Romanae Ecclesiae, ut hoc ipsum testaretur, ideo Epistolam d. Pauli doctoris gentium ad Romanos hoc ipso die statim explicandam coepit. Anno, 1675 octobris 29 hora 17.

14. Nota, Anno dni 1676 martii 9 hora 16... **Martinus Protfic** canonicus et concionator ordinarius ecclesiae cathedralis Wladislawiensis, praepositus s. Adalberti per... **Andream Kucharski**... canonicum Cracoviensem et pro hac vice procancellarium creatus est doctor in s. theologia...
15. Nota, Anno 1676 aprilis 15... **Joannes Michalski**..., **Martinus Winkler**..., **Franciscus Przewoski** sunt creati in baccalaureos s. theologiae per... **Albertum Dąbrowski** decanum facultatis theologiae, prius praemisso tentamine, examine et fidei professione, cui negotio adfuit... **Albertus Papencovius** praepositus s. Floriani.
16. Anno dni 1679 die 9 octobris... **Sebastianus Stryiewicz** custos s. Floriani et doctor s. theologiae in Sapientia Romana promotus, tandem post 19 annos in curriculo theologiae quod ad suas omnes partes iuxta ordinationem cursus theologi finitos, tandem ex consensu totius Almae Universitatis respondit pro loco inter s. theologiae doctores obtinendo.
17. Anno 1679 die 13 mensis octobris m. **Joannes Radzki** canonicus Cracoviensis cathedralis et SS. Omnium praepositus, protonotarius apostolicus et S. Regiae Maiestatis secretarius post 40 et amplius annos in laboribus omnium facultatum Academiae Cracoviensis contritos et cursus theologicos aliquoties expeditos ex unanimi totius Almae Universitatis consensu inter s. theologiae doctores cooptatus est, uti promotus olim Romae sub anno 1652 die 4-a iunii una cum... **Floriano Lepiecki** s. theologiae professore in Academia.
18. Idem m. **Joannes Radzki** s. theologiae doctor anno 1680 die 9 mensis ianuarii... **Martinum Bheni** Carmelitam in Arenis professum, prius ante aliquot dies a se licentiatum, postea s. theologiae doctorem creavit et insignibus doctoratus theologi adornavit publice..., disputata ab eodem quaestione theologica praemissa solenniter.
19. Iterum anno 1680 die vero 29 februarii... **Martinum Joannem Pathun** ecclesiae collegiatae Vielenensis praepositum in Prussia.

praemisso rigoro examine privato in convocatione facultatis theologiae a se licentiatum, tandem publice in frequentissima Senatus Academiae corona post disputatam quaestionem de natura deitatis et attributis eiusdem laurea doctorali adornavit m. **Joannes Radzki**...

20. Anno eodem 1680 die 18 octobris m. **Sebastianus Stryiewicz** s. theologiae doctor et professor, praepositus s. Floriani postea promovit in s. theologiae doctorem... **Joannem Długosz** confectionem Zulkieuiensem, a S. Regia Maiestate commendatus pro extirpando schismate Graecanico in partibus Russiae.
21. Item anno 1681 die *) mensis octobris idem m. **Joannes Radzki**... **Simonem Makowski** protunc rectorem magnificum post disputatam quaestionem de infidelitate publice s. theologiae licentiatum creavit et paucis post diebus ab... **Dąbrowski** doctor s. theologiae aegrotante **Radzki**, renunciatus est...
22. Anno dni 1681 die 26 novembris... m. **Joannes Valentinus Mazurkovic** et... m. **Franciscus Kaczorowicz** creati sunt in baccalaureos s. theologiae per... **Joannem Radzki**... decanum facultatis theologiae, praemisso prius tentamine, examine et fidei professione in praesentia... **Alberti Dąbrowski** decani et... **Simonis Stanisłai Makowski** custodis s. Floriani...
23. Anno dni 1682 4 septembris... m. **Christophorus Sowinski** praesentatus facultati theologiae per... **Joannem Radzki**... et praemissa fidei professione iuramentum fecit absque examine, ut doctor Romanus.
24. Anno dni 1682 die 15 decembris... **Paulus Woiewodzki** collega maior gradum baccalaureatus obtinuit in sacra theologia tentatus prius et examinatus per... **Albertum Dąbrowski** s. theologiae... decanum, tum per **Simonem Stanislaum Makowski**...
25. Anno dni 1683 die 20 iulii... **Basilii Olszynski** et... **Casimirus Straszynski** gradum baccalaureatus tum **Sebastianus Taralicz** ordinariam professionem in s. theologia obtinuerunt tentati et examinati per... **Albertum Dąbrowski**... decanum facultatis eiusdem..., **Jacobum Baltazarowicz**, s. theologiae professorem et protunc mag. Universitatis rectorem ac... **Christophorum Sowinski** s. theologiae professorem, doctorem Romanum...
26. Anno dni 1683 die vero 17 augusti m. **Matthias Psojecki** protonotarius apostolicus praemissa fidei professione et litteris

*) W tekście data dnia nie wpisana.

doctoratus sui ex Sapiientia Romana exhibitis inter professores s. theologiae est receptus...

27. Anno dni 1683 die vero 9 novembris m. **Martinus Winkler** custos s. Floriani, praepositus Sandomiriensis ab annis 21 in Sapiientia Romana s. theologiae doctor promotus, ser. principis Poloniae primogeniti Jacobi humaniorum studiorum per annos 5 director, tandem a ministerio aulico redux, ex consensu totius Almae Universitatis respondit pro loco inter s. theologiae doctores obtinendo in praesentia s. principis Poloniae secundogeniti Alexandri et aliorum illorum rorum hospitem.
28. Anno dni 1684 die 27 januarii... in praesentia rer. et invictissimi Ioannis III Regis Poloniarum... et aliorum illorum et revmorum hospitem etc. etc. creati sunt s. theologiae doctores in aedibus s. Annae hi tres viri:
- 1... m. **Joannes Michalski** — praepositus s. Floriani, vicecancellarius Academiae.
 - 2... m. **Jacobus Baltazarowicz**, canonicus Cracoviensis, inter collegas majores senior pater.
 - 3... m. **Franciscus Przewoski** collega maior, s. Annae decanus etc. per... Martinum Winkler... praepositum Sandomiriensem, s. Floriani decanum etc. rectoratu mag... dni Jacobi Baltazarowicz... novi doctoris.
29. Anno dni 1685... 12 martii m. **Raphael Casimirus Artenski** regius ac interim Tylicianus eloquentiae professor et m. **Petrus Joannes Praczlewic** collegae maiores, s. Floriani canonici, ad gradum baccalaureatus in s. theologia praesentati, tentati et examinati eundem obtinuerunt a... Joanne Michalski... s. facultatis theologiae decano etc., praesentibus et assidentibus examini theologico doctoribus et professoribus... Jacobo Baltazarowicz... Martino Winkler... Francisko Przewoski...
30. Anno dni 1687 die 22 martii... **Augustinus Cyrzyckowic** collega maior gradum baccalaureatus obtinuit in s. theologia tentatus prius et examinatus per... decanum facultatis eiusdem et... doctores et professores s. theologiae...
31. Anno dni 1688 6-ta februarii in decanatu m. Francisci Josephi Przewoski... ecclesiae collegiatae SS. Omnium praepositi, s. Annae decani, scholastici Curelouiensis, curati Corcinensis rel. **Candidus Potocki*** ordinis Eremitarum s. Augustini in

* Skutkiem uszkodzenia w tym miejscu tekstu rkpśu odczytanie nazwiska niepewne.

conventu s. Catherinae Casimiriae studii regens, praemisso ante aliquot dies tentamine et examine in frequentissima hospitem corona s. theologiae doctor ab eodem... Francisko Przewoski... creatus et renuntiatus est.

a) *Insignis concionator mortuus Casimiriae die 4 septembris 1718* *)

32. Anno dni 1690 rectoratu mag. dni Joannis Michalski... decani facultatis convocatio Uniwersitatis b) mensis septembris, in qua convocatione Universitatis concessus est locus respondendi in s. theologica facultate 4or viris s. theologiae doctoribus in Sapiientia Romana promotis, quorum 1-mus erat... **Basilius Olaszynski** s. theologiae doctor Romanus, tres quaestiones disputavit: 1 de scientia Dei; 2 De visione Dei; 3-tia de gratia Jesu Christi;

2dus... **Christophorus Sowinski** quaestionem de praedestinatione disputavit;

3 **Mathias Psojecki** quaestionem in sua responsione habuit de mysterio SS. Trinitatis.

4-tus... **Paulus Woiewodzki** quaestionem disputavit de inpeccabilitate Christi Domini...

a) *Hoc connotavit M. Basilus Olaszynski... decanus theologiae facultatis... anno dni 1704* *)

33. Anno dni 1693 die 7 aprilis decanatu m. Francisci Josephi Przewoski... m. **Josephus Wisniowski** post absolutam disputationem publicam ex cursu philosophico gradum baccalaureatus obtinuit in s. theologia, tentatus prius et examinatus more solito.
34. Decanatu 1-mo Christophori Sowinski... obtinuit gradum baccalaureatus in s. theologia... **Matthias Brocki** anno dni 1695 19 maii.
35. ...**Franciscus Taszkiewicz Krzymuski** ecclesiae cathedralis Posnaniensis poenitentarius gradum doctoratus in s. theologia anno eodem 20 iunii... [obtinuit].
36. ...**Thomas Skupiński** ecclesiae collegiatae B. M. V. in summo Posnaniae praepositus et... **Thomas Poczalkowski** praesbyter simplex gradum quoque doctoratus in s. theologia obtinuerunt anno eodem 23 iunii.
37. ...**Basilus Płaszewski, Joannes Balicki et Christophorus Krzykawski** obtinuerunt gradum baccalaureatus in s. theologia anno dni 1696 24 martii.

a)-*) Dopisane późniejszą ręką.

b) W rkpśie data dnia nie wpisana.

38. Decanatu m. Matthiae Psojecki... **Alexander Mostowski** canonicus Vladislaviensis gradum doctoratus in s. theologia obtinuit anno 1696 die 31 decembris.
39. Decanatu... m. Martini Winkler... **Stephanus Rupnieski(!)** archidiaconus Varsaviensis, canonicus Posnaniensis gradum doctoratus obtinuit anno 1697 die 30 septembris.
40. Anno 1698 die 29 aprilis... **Joannes Polanski** cathedralis Cracoviensis concionator, ss. Petri et Pauli in Cerdonia praepositus, s. theologiae doctor creatus.
41. Anno dni 1698 die 19 novembris... creati sunt in doctores s. theologiae in magno illorum, rmorem ac praestantissimorum quorumque hospitem praesentia in lectorio DD. Theologorum infrascripti viri:
- 1 mus... **Andreas Czirzyckowic** canonicus ecclesiae s. Floriani;
- 2-dus ...**Raphael Artenski** canonicus s. Floriani, parochus Paieçensis ecclesiae;
- 3-tius ...**Petrus Praczelewic** canonicus s. Floriani, decanus Pilecensis, quibus doctoratum hunc contulit uti promotor illorum... **Martinus Winkler**... pater senior, canonicus cathedralis Cracoviensis, praepositus Sandomiriensis, scholasticus Kielcensis...
42. Decanatu eiusdem... Matthiae Psojecki anno dni 1699 die vero 13 octobris obtinuerunt gradum baccalaure[at]us in s. theologia... **Martinus Oslinski** et... **Albertus Topinski** per... **Martinum Winkler** propter infirmitatem... decani, in praesentia... **Francisci Przewoski** s. Floriani praepositi, m. **Andreae Augustini Czirzyckiewicz** et... **Petri Praczelewicz**...
43. Anno 1699 die 7 decembris in decanatu m. Matthiae Psojecki in doctores s. theologiae creati sunt rel. Eremitarum s. Augustini... **Dominicus Crepanski** studii Cracoviensis regens... **Callixtus Trzcinski** studii Varsae... *) generalis regens. Et his insignia doctoratus s. theologiae contulit m. **Andreas Augustinus Czirzyckiewicz** collega maior...
44. Anno dni 1702 die 6 februarii decanatu m. Petri Praczelewic... obtinuit doctoratum in s. theologia... **Albertus Bardzinski** Vladislaviensis, Posnaniensis et Plocensis canonicus; promotor illius fuit... v. **Mathias Psojecki**... canonicus cathedralis Cracoviensis.

*) Wyraz nieczytelny w rękopisie.

45. Eodem anno dni 1702 die 20 martii decanatu m. Petri Praczelewic... promotus est in doctorem s. theologiae... **Thomas Zieleńiewicz** congregationis oratorii s. Philippi Nerij in Sacro Monte Gostinensi praesbiter, quem promovit... **Andreas Czirzyckiewicz**... praepositus ecclesiae s. Floriani.
46. ...In decanatu secundo m. Basili Olszynski... custodis s. Floriani curati Naslechowicensis, plebani Igołomiensis, cancellarii Lanciencensis, senioris... patris... facta convocatio s. theologiae doctoribus et professoribus duntaxat die 19 iunii a. d. 1703 in medio horologio hora 9 ad videndum praesentari... **Gasparum Kowalczewski** et **Martinum Bielecki** collegas maiores, canonicos ecclesiae collegiatae s. Annae Cracoviae, volentes in s. theologia tentamen... *) aperire, tandem gradum baccalaureatus in eadem facultate obtinere. Quod ita factum est namque fuerunt tentati scilicet, hac die hora 21 examinati et sic s. theologiae facultatis baccalaurei sunt creati per... **Basilium Olszynski**... uti facultatis theologiae decanum.
47. Anno dni 1706 die vero 5-ta maii decanatu altero m. **Andreae Augustini Czirzyckiewicz**... praesentati sunt duo viri per... **Mathiam Brocki**... custodem ecclesiae collegiatae s. Floriani ad obtinendum baccalaureatum in s. theologia: 1-mus... **Albertus Wolski** ecclesiae collegiatae s. Annae canonicus in mathesi commendatus.
- Alter**... **Gabriel Profecki** etiam ecclesiae s. Annae canonicus, vir in utraque cathedra et professionis [civili] et ecclesiastica eximius. Decima vero maii praevio tentamine, examine et professione fidei creati sunt in baccalaureos et per eundem... decanum... in assistentia... **Basili Olszynski**... ecclesiarum s. Floriani decani, s. **Georgii** in arce Cracoviensi custodis, contuberni **Zizini** et **Classium** *) provisoris et... **Petri Praczelewic**... ecclesiarum cathedralis Cracoviensis canonici, decani **Pilecensis**, **SS. Omnium Cracoviensis** et **Proszowicensis** praepositi...
48. Anno dni 1706 die 6 septembris ego m. **Petrus Praczelewic** s. theologiae... facultatis protunc decanus... promovi hic... in frequentia multorum hospitem ad doctoratum s. theologiae... **Franciscum Luczkiewicz** ecclesiae collegiatae **Scalbinariensis** custodem...

*) Następują 3 do 4 słowa w pierwszym górnym wierszu obcięte przy oprawie rękopisu.

*) T. J. Kolegium Nowodworskiego, istniejącego przy Uniwersytecie.

49. Anno dni 1707 die 22-da mensis februarii... decanatu m. Petri Praczeuic... promotus est ad doctoratum s. theologiae... **Joannes Paulus Gileuicz** ecclesiae collegiatae Scalbimiriensis canonicus et concionator curatus in Gury idque per... **Andream Augustinum Czyrzyczkiewicz...** multis praestantibus ac dignis hospitibus promotioni huic assistentibus.
50. Anno dni 1713 die vero 27 martii decanatu... m. Basili Plaszczowski... ecclesiae cathedralis Cracoviensis canonici obtinuerunt gradum baccalaureatus in s. theologia praemisso tentamine, examine et professione fidei tres viri nemque 1... m. **Casimirus Kubalewicz**; 2... **Martinus Alexander Kurowski**; 3 tuis... m. **Martinus Waleszyński** ecclesiae collegiatae s. Annae canonici ab eodem... decano in praesentia... **Andrae Augustini Czyrzyczkowic**, **Joannis Balicki**, **Mathiae Brocki**, **Martini Oslinski** s. theologiae doctorum et professorum.
51. Anno dni 1714 die 20 septembris decanatu m. Martini Oslinski ecclesiae collegiatae s. Annae decani... m. **Stanislaus Daczynski** collega maior, protunc director coloniae Pinczowienensis, ecclesiarum collegiatarum Wisliciensis decanus, s. Annae Cracoviensis canonicus creatus in baccalaureum s. theologiae per... **Andream Augustinum Czyrzyczkiewicz...** praemisso prius tentamine, examine et professione fidei...
52. Anno dni 1715 die X decembris decanatu 1-mo m. Mathiae Brocki... ecclesiarum collegiatarum s. Floriani... decani, scholastici Curelouiensis, cancellarii Posnaniensis, contubernii Gelaniani provisoris... m. [?] **Josephus Wroblinski** philosophiae doctor ac eiusdem Trafnouianus professor, collega maior, ecclesiae collegiatae s. Annae canonicus et concionator festivitatum Salvatoris Domini et Virginis Bmae, astrologiae ordinarius, inclytus s. theologiae facultati in ordine ad obtinendum in eadem... baccalaureatum praesentatus cultissimo sermone per... m. **Gabrielem Profecki** s. theologiae baccalaureum et professorem... ecclesiarum collegiatae s. Floriani custodem, cathedralis Cracoviensis festivitatum Christi Domini et Bmae Virginis Mariae concionatorem etc., praevio tentamine die eodem et per tres dies decisis tribus quaestionibus ex tribus partibus Summae Theologiae d. Thomae eruditer ac expedito examine ac praemissa professione fidei 14 decembris creatus est in baccalaureum s. theologiae per... m. **Andream Augustinum Czyrzyczkiewicz...** eiusdemque facultatis ac totius Universitatis patrem senioremeritissimum...

53. Anno dni 1717 die 30 septembris in ecclesia divae Annae in praesentia... **Casimiri Lubienski Cracoviensis...**, **Almae Universitatis cancellarii**, **Chrystophori Szembek Chelmensis**, praepositi **Miechouiensis**, **Petri Tarlo Livoniensis episcoporum mag. dnum Gabrielelem Profecki** s. theologiae licentiatum ac interea **Almae Universitatis rectorem**, s. theologiae doctorem creavi ego m. **Basilius Plaszczewski...**
54. Anno dni 1718 die vero 20 octobris in decanatu m. Martini Oslinski ecclesiae collegiatae s. Annae Cracoviensis decani, **Prosovicensis praepositi**, **Zielonocensis curati**, capellae b. **Joannis Cantii** in oppido **Kenthy praebendarii**, **scholarum Novodvorscianarum et contubernii Jerosalem provisoris...** **Jacobus Radlinski** Canonicoorum regularium custodem **Sepulchri Domini** in conventu **Miechoviensi** professus, prius in philosophia obtenta doctoratus laurea post praemisso ante aliquot dies examine doctor s. theologiae creatus et renuntiatus est publice per... m. **Basilius Plaszczewski...** ecclesiae cathedralis Cracoviensis canonicum, collegiatae SS. Omnium Cracoviensis praepositum, librorum per diaecessim (!) censorem in praesentia magnificorum hospitum.
55. Anno dni eodem 1718 die 22 octobris in decanatu eiusdem m. Martini Oslinski... m. **Thomas Pozapowski** ecclesiae cathedralis Praemisiensis canonicus, quondam collega maior in Universitate Cracoviensi, praemisso tentamine et examine ante aliquot dies et facta professione fidei doctor s. theologiae creatus et renunciatus est per... m. **Basilius Plaszczewski...** in praesentia conventus academici...
56. Anno eodem 1718 die vero 14 decembris in decanatu eodem praesentati per... m. **Casimirum Kubalewicz** tres viri ex facultate philosophica scil. m. **Franciscus Materski**, **Stanislaus Zrodlinski**, **Stanislaus Markiewicz** in ordine ad obtinendum gradum baccalaureatus in s. theologia absolutoque continuo tentamine tandem post tres dies expedito dextre examine factaque fidei catholicae professione gradum eundem in s. theologia obtinuerunt a... m. **Basilio Plaszczewski...**
57. Anno dni 1720 die 12 mensis iulii decanatu 2-do Basili Plaszczowski... obtinuerunt gradum baccalaureatus in s. theologia praemisso tentamine et examine atque fidei professione duo viri virtute et scientia praestantissimi nimirum... m. **Jacobus Sarnecki** et... **Franciscus Plucinski...**

^{a)} *Breui suum consummaverunt cursum in baccalaureatu, lauream in caelis doctoralem obtineant precor*^{a)}.

Tandem sequitur ad gradum doctoratus in s. theologia progressus per petitionem in publica convocatione Universitatis et quaestionum assignatarum decisionem, ut alibi et hic insinuat.

58. Anno 1720 die 12 mensis iulii decanatu... m. Basili Plaszcowski... **Martinus Waleszyński** pro doctoratu s. theologiae tentatis et ut decideret quaestionem sibi assignatam pro licentiatu declaratus, quum die 10 septembris eiusdem anni de fide publice absolvit et licentiatu est solenniter per... Krupecki pro-cancellarium.
59. Die 19 septembris eodem anno... **Martinus Waleszynski** vespertias celebravit pro doctoratu s. theologiae obtinendo proposita quaestione de scientia Dei, quam decidebat egregie... **Mathias Ziętkiewicz** collega maior etc. et respondebat oppugnantibus rectori et duobus Dominicanis s. theologiae doctoribus **Sapecki** et **Oczko**.
60. Die 26 septembris [1720]... **Martinus Kurowski** quaestionem pro licentiatu obtinenda de processionibus divinarum personarum absolvit et licentiam promovendi ad doctoratum obtinuit. Idem vespertias celebravit die 10 octobris proposita quaestione de motu angelorum, decedente eandem... **Filipowski** collegiatio minore, oppugnantibus religiosi priore et regente ex **Arenis Carmelitis**.
- Notandum in futurum ex antiqua consuetudine doctori vultibet domestico disputante debere dari aureum.*
61. Anno dni 1721 die 27 ianuarii decanatu m. Martini Alexandri Kurowski s. theologiae licentiatu obtinuerunt gradum doctoratus in s. theologia quatuor viri icenuati... m. **Petrus Luzenski** ecclesiae collegiatae s. Annae praepositus, custos in ecclesia s. Georgii in arce Cracoviensi; 2-dus... m. **Stanislaus Daszczynski** ecclesiarum collegiatarum S. Floriani praepositus, Visliciensis decanus; 3-tius m. **Martinus Alexander Kurowski** ecclesiae collegiatae s. Floriani custos, parochialis in Naklo curatus, decanus eiusdem facultatis theologiae; 4-tus... m. **Martinus Waleszynski** ecclesiarum collegiatarum s. Floriani canonicus, s. Michaelis in arce Cracoviensi et Scarbimiriensis custos, promote mag. protunc... Basilio Plaszczewski... Collegii Maioris seniore patre, ecclesiarum cathedralis Cracoviensis canonico, collegiatae SS. Omnium et parochialis Prosovicensis praeposito.

^{a)-a)} Dopisane późniejszą ręką.

in Nasiechowice curato, librorum per dioecesim Cracoviensem censore, contubernii Smleszkoviani provisoro, studii Universitatis Cracoviensis generali rectore, in ecclesia d. Annae in magna illorum, revorum, magnificorum ac generosorum hospitem frequentia et populi concursu die ista... exceptique et tractati splendide et laute tam digni hospites in stuba communi Collegii Maioris.

62. Anno eodem... et eiusdem decanatu m. Martini Alexandri Kurowski praemisso tentamine et examine ac baccalaureatu obtento tum licentia promotus ad gradum doctoratus in s. theologia, facta fidei professione... **Franciscus Stanislaus Chmielewski** canonicus cathedralis Vladislaviensis, praepositus Starogardensis per eundem facultatis theologiae decanum in stuba communi Collegii Maioris in praesentia... doctorum et professorum omnium facultatum et aliorum hospitem die 10 mensis februaryi...
63. Anno eodem die vero 7-ma mensis augusti decanatu eiusdem, praemisso tentamine et examine ac obtento baccalaureatu et licentia factaque fidei professione promotus ad gradum doctoratus... **Matthaeus Marchocki** ecclesiarum collegiatarum Kurzeloviensis archidiaconus, Lascensis decanus, parochialis in Koziegłowy curatus, per eundem theologiae facultatis decanum in stuba communi Collegii Maioris in praesentia... doctorum et professorum omnium facultatum et aliorum hospitem...
64. Anno dni 1721 die 17 decembris decanatu m. Martini Waleszynski... s. Floriani canonici Scarbimiriensis et s. Michaelis in arce Cracoviensi custodis, Montis s. Georgii in Scepusio praepositi, scholarum Nowodvorscianarum et contubernii Hierosolimitani provisoris, librorum per dioecesim Cracoviensem censoris, Studii gen. Universitatis Cracoviensis rectoris, praesentatus est per... m. Stanislaum Markiewicz s. theologiae professorem, canonicum s. Floriani, scholasticum Kurzeloviensem, cancellarium Siradiensem, Universitatis procuratorem ex facultate philosophica... m. **Mathias Ziętkiewicz** collega maior, canonicus s. Annae in ordine ad obtinendum gradum baccalaureatus in s. theologia absolutoque tentamine statim, tandem 20 eiusdem mensis post rigidum examen et post decisionem trium quaestionum theologicarum solide et erudite expeditam, praevio ad statuta observanda iuramento, in praesentia totius facultatis theologiae in baccalaureum theologiae creatus ab eodem decano facultatis, ut supra.

65. Anno dni 1722 die 2-da iunii decanatu eiusdem m. Martini Waleszynski, praemisso tentamine et examine post obtentum baccalaureatum et licentiam, post factam professionem fidei promotus est ad gradum doctoratus in theologia... **Simon Cantius Jaroszewicz** canonicus reg. Lateranensis in conventu SS. Corporis Christi Casimiriae, s. theologiae professor per eundem... decanum in stuba communi Collegii Maioris, praesentibus... s. theologiae doctoribus et professoribus, tum aliis omnium facultatum doctoribus et professoribus, religiosis et studiosa iuventute...
66. Anno dni 1722 die 7 octobris decanatu eiusdem ut supra m. Martini Waleszynski post peractum ante tres dies tentamen, post obtentam licentiam ad examen admissus est... **Paulus de Gostom Gostomski** archidiaconus Cujaviensis, canonicus Culmensis, praepositus Radzynensis, quo erudite et exacte absolute ad gradum doctoratus... a decano... promotus est in stuba Collegii Maioris communi, praesentibus s. theologiae... professoribus, tum aliis aliarum facultatum... professoribus ac studiosa iuventute...
67. Anno dni 1723 die 29 aprilis decanatu eiusdem m. Martini Waleszynski, ut supra... m. **Franciscus Kalewski** collega maior, decanus s. Annae praesentatus a... m. Stanislao Markiewicz... theologiae facultati ac praevio tentamine ac praevio examine baccalaureatum premissis omnibus requisitis obtinuit...
68. Anno dni 1723 die vero quinta novembris decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... cursus Controversiarum de fide professoris, ecclesiarum collegiatae s. Floriani... custodis, cancellarii Lanciencis, parochialis Vielicensis praepositi, contubernii Sarnigieliani provisoris praemisso tentamine et examine baccalaureus factus et obtenta licentia se doctorandi a... m. Andrea Krupecki u. i. doctore et professore, canonico cathedrali Cracoviensi, uti procancellario Universitatis nostrae, fecit professionem fidei et promotus est ad gradum doctoratus... **Franciscus Baniecki** canonicus interim de mensa Premysliensi, hospitalis s. Spiritus et parochialis Pikultensis praepositus, generalis commissarius eiusdem dioecesis Premysliensis per eundem... decanum in stuba communi Collegii Maioris, praesentibus mag. dno rectore... tam theologiae quam iuris utriusque et aliarum facultatum... professoribus et religiosis diversarum familiarum patribus et nobilissima iuventute...

69. Anno dni 1724 die 27 octobris decanatu tertio m. Martini Waleszynski s. Floriani, Scarbimiriensis et s. Michaelis in arce Cracoviensi custodis, Lanciencis cancellarii, Montis s. Georgii in Scepusio praepositi, librorum per dioecesim Cracoviensem ordinarii censoris... m. **Mathaeus Kolendowicz**, philosophiae doctor, Tylicianus eloquentiae professor, archidiaconus s. Annae, Zebrzydovicensis praepositus, in ordine ad obtinendum baccalaureatum s. theologiae praesentatus est per... m. Stanislaum Markiewicz... absoluteque tentamine ac post quadriduum rigido examine, praemissa professione fidei, gradum eundem obtinuit... a dno decano superius specificato...
70. Anno dni 1725 die vero 30 mensis octobris decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... ecclesiarum collegiatae s. Floriani decani, Posnaniensis cancellarii, parochialis Vielicensis praepositi, contubernii Staryngeliani provisoris, Studii generalis Universitatis Cracoviensis rectoris... **Mathias Federowicz** collega maior, ecclesiarum collegiatae s. Annae Cracoviensis scholasticus, curatus in Janina, praesentatus ad baccalaureatum... a... m. Stanislao Markiewicz... et praemisso tentamine et post triduum examine ac fidei professione eundem gradum baccalaureatus in s. theologia obtinuit ab eodem dno decano.
71. Anno dni 1726-to die 9-ma mensis maii decanatu eiusdem, ut supra... **Franciscus Libowicz**... u. i. doctor, canonicus cathedralis Posnaniensis, decanus Lesnensis, praepositus Premetensis praesentatus est et admissus ad tentamen, tum etiam post aliquot dies ad examen ex s. theologia et absolutis exacte et intelligenter obtentaque licentia promotus est ad gradum doctoratus in s. theologia in stuba communi domus Collegii Maioris per eundem... decanum facultatis theologiae ac rectorem Universitatis Cracoviensis, praesentibus... doctoribus s. theologiae et utriusque iuris ac philosophiae aliisque dignis hospitibus...
72. Anno dni 1726 die 18 octobris decanatu m. Martini Waleszynski... ecclesiarum collegiatarum s. Floriani... Scarbimiriensis et s. Michaelis in arce Cracoviensi custodis, cancellarii Siradiensis, Montis s. Georgii in Scepusio et Premycoviensis praepositi, procancellarii Universitatis Cracoviensis, librorum per dioecesim Cracoviensem censoris... **Joannes Jacobus Dussautx**... dni primatis Regni domesticus praelatus praesentatus est et admissus ad tentamen tum etiam post aliquot dies ad examen ex s. theologia, hisque exacte absolutis obtentaque a procancellario licentia promotus est ad doctoratum... in stuba communi Colle-

gii Maioris per eundem decanum, ut supra..., praesentibus s. theologiae... professoribus, collegis maioribus, et minoribus, tum extraneis professoribus, baccalaureis, pluribus hospitibus et nobilissima studiosa iuventute academica.

73. Anno dni 1727 die 27 ianuarii decanatu eiusdem m. Martini Waleszynski... m. **Hyacinthus Lopacki** philosophiae et medicinae doctor, canonicus et archipresbyter Cracoviensis, decanus Sandomiriensis etc. vir eruditione et omni virtutum genere probatissimus, praevio tentamine et rigido examine obtentaque a procancellario licentia promotus est ad doctoratum in s. theologia publice in lectorio Theologorum cum omni solennitate in praesentia quorundam principum tum totius revmi capituli cathedralis Cracoviensis ac multorum aliorum magnificorum hospitem, plaudente tota Universitate... Haec autem promotio peracta est a superius specificato m. Martino Waleszynski, decano facultatis theologiae et Universitatis procancellario.
74. Anno dni 1728 die vero 12 mensis iulii decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... praesentatus est ad theologiae gradum. **Venceslaus Muratowicz** ordinis canonicorum regularium custodum SS-mi Sepulchri Hierosolymitani conventus ad s. Hedvigim Cracoviae, s. theologiae actualis professor et praemisso tentamine et post aliquot dies absoluto examine, obtentaque licentia promotus est... per decanum facultatis theologiae in lectorio... DD. Theologorum... in praesentia plurimorum et dignissimorum hospitem, canonicorum, doctorum, religiosorum et nobilissimae iuventutis academicae.
75. Anno dni 1729 die 12 ianuarii decanatu m. Martini Waleszynski... in convocatione publica Universitatis admissi sunt ad doctoratum s. theologiae duo viri, nempe... m. **Stanislaus Markiewicz** s. theologiae professor, canonicus s. Floriani, scholasticus Cureloviensis, SS. Omnium Cracoviensis et Prossovicensis praepositus, Scholarum Nowodvorscianarum et contubernii Gelloniani provisor..., Universitatis Cracoviensis rector licet non senio, officio tamen suo prior, cuius intuitu assignata ipsi erat unica ad disputandum quaestio pro licentiatu, quam de visione Dei gloriose absolvit 25 septembris anno, ut supra, oppugnantibus r.r. duobus patribus, s. theologiae professoribus Dominicanis, ad obiecta respondente... m. Joanne Palaszowski philosophiae doctore et professore, contubernii Philosophorum seniore et licentiam a... m. Martino Waleszynski...; 2-dus senio

- tamen primus... m. **Franciscus Materski** s. theologiae professor, custos s. Floriani, curatus Nasiechowicensis, cui assignatae sunt ad disputandum quaestiones duae: quarum 1-mam egregie absolvit de SS. Eucharistiae sacramento 9 februarii anno ut supra, oppugnantibus... duobus Carmelitanis antiquae observantiae ex Arenis, ad obiecta respondente... m. Joanne Palaszowski... et licentiam ab eodem, ut supra, procancellario; alteram de sacrificio missae 17 februarii anno eodem oppugnantibus..., decidente et respondente ad obiecta... m. Thoma Muszyński philosophiae doctore et... collega protunc minore, viro modesto et egregio. Tandem uterque ab eodem die 22 februarii promotus est ad gradum doctoratus in s. theologia praesente magnificorum hospitem corona, lauream conferente m. Martino Waleszynski...
76. Anno dni 1729 die 8 martii decanatu m. Martini Waleszynski... ecclesiae cathedralis Cracoviensis canonici, parochialium Premycoviensis et Montis s. Georgii in Scepusia praepositi..., Universitatis Cracoviensis procancellarii, librorum per dioecesim Cracoviensem ordinarii censoris... m. **Stanislaus Philipowicz** philosophiae doctor, collega maior, ecclesiarum collegiatarum s. Annae scholasticus, s. Georgii in arce Cracoviensi custos, Trańnovianus professor mathematicus et geometra iuratus, praesentatus est per... m. Franciscum Kalewski s. theologiae baccalaureum, decanum s. Annae etc. in ordine ad obtinendum baccalaureatum... absolutoque tentamine ac postea 14 eiusdem mensis rigido satis examine post emissum super statuta theologiae facultatis servanda iuramentum... creatus est s. theologiae baccalaureus a superius specificato decano...
77. Anno dni 1730 die vero 27 mensis octobris decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... ecclesiarum parochialis Wieliciensis et collegiatae s. Floriani Clepardiae praepositi, contubernii Staringeliani provisoris praesentatus est ab... m. Mathia Federowicz s. theologiae professore, ecclesiarum collegiatae s. Floriani canonico, Stradoviensi curato etc... m. **Gregorius Filipowski** philosophiae doctor, linguae Gallicae professor, collega maior, ecclesiarum collegiatae s. Annae archidiaconus, in Paieczno(?) *) curatus in ordine ad baccalaureatum in s. theologia obtinendum et praemisso solito tentamine et post aliquot dies ex tribus datis quaestionibus 1 p., 1 2dae et 3 p. d. Thomae examine atque iuramento super servandis statutis et legibus facultatis

*) Wyrac zupełnie wyblakły w rękopisie.

- theologicae et facta professione fidei creatus est... baccalaureus et investitus cappa theologica per decanum praenominatum **trigesima octobris...**
78. Anno dni 1731 die vero 12 mensis ianuarii praesentatus est decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... **Adalbertus Wiczorkiewicz** ecclesiae metropolitanae Gnesnensis canonicus ad gradum doctoratus in s. theologia obtinendum itaque susceptus et tentatus est et examen ei apertum, tandem die 15-ta eiusdem mensis examinatus et investitus est baccalaureus..., tandem obtenta licentia promotus in doctorem s. theologiae... per decanum eundem in praesentia... professorum s. theologiae, utriusque iuris et philosophiae...
79. Anno dni 1731 die vero 23 augusti decanatu m. Martini Kurowski... praesentati sunt ad gradum doctoratus in s. theologia capessendum... **Franciscus de Goslawice Goslawski** scholasticus Plocensis et m. **Simon Wosinski** philosophiae doctor, canonici cathedralis Posnanienses et praemisso tentamine atque 27 eiusdem mensis examine creati... baccalauri et investiti cappa theologica per decanum, tandem licentiati per... procancellarium et facta professione fidei... receperunt insignia doctoratus... per eundem, ut supra, decanum...
80. Anno dni 1732 die vero 14 martii decanatu m. Martini Waleszynski... in convocatione publica Universitatis facultatem obtinuerunt capessendi doctoratus in s. theologia tres ciarum viri s. theologiae professores: 1-mus... m. **Franciscus Kalewski** Universitatis rector; 2-dus... **Mathias Ziętkiewicz** s. Floriani decanus sed primogenitura prior, cessit tamen protunc mag. d. rectori; 3-tius... m. **Mathaeus Kolendowicz** s. Floriani custos. Hi omnes s. facultati die 6 iunii anno eodem praesentati, tentamine subierunt, statim assignatae fuerunt disputationes: 1-mo intuitu officii sui, una, quam absolvit de beatitudine publice... die... 28 augusti, (sed absolverat disputationem 6 iulii... ex tractatu de Sacramentis). Aliis duobus assignatae singulis duae, quas absolverunt... m. **Ziętkiewicz** 4-ta septembris pro licentiatura obtinenda unam, oppugnantibus... patribus Carmelitis ex Arenis de fide, alteram vero de visione beatifica nostris, ut moris est, oppugnantibus; ...m. **Mathaeus Kolendowicz** 1-mam absolvit 11 septembris de sacramentis in genere pro licentiatura, alteram 25 eiusdem de angelis, oppugnantibus... patribus Bernardinis. Tandem... die 30 septembris... creati sunt doctores s. theologiae publice in ecclesia s. Annae, praesenti-

- bus plane omnibus revmīs dnīs prelatīs et canonicis cathedralibus Cracoviensibus, utpote pro generali capitulo congregatis, immo ipso... **Michaele Wodzicki** administratore generali episcopatus Cracoviensis..., lauream conferente, m. Martino Waleszynski...
81. Anno dni 1733 die 3 decembris decanatu m. Francisci Kalewski... ecclesiarum s. Annae decani, SS. Omnium praepositi..., Zielonocensis curati, contubernii Zysiniani provisoris, historiographi Petriciani... **Joannes Miskiewicz** philosophiae doctor, ecclesiae collegiatae s. Annae scholasticus, m. **Casimirus Palaszowski** philosophiae doctor, Tylicianae eloquentiae professor, ecclesiae collegiatae s. Annae canonicus Vielopolscianus, Salvatoris et B. M. V. in cathedrali ecclesia concionator, praesentati sunt per... m. Petrum Szymakowski s. theologiae baccalaureum, ecclesiae collegiatae s. Floriani canonicum, curatum Nasiechoviensem, Scholarum Novodvorscianarum provisorum in ordine ab obtinendum s. theologiae baccalaureatum, absoluteque tentamine ac postea 9 eiusdem mensis examine rigido, post emissum super statuta theologicae facultatis servanda juramentum... creati sunt baccalauri a supra nominato decano.
82. Anno dni 1735-to die vero 4-ta mensis novembris decanatu 6-to m. Martini Alexandri Kurowski... praesentatus est ad gradum obtinendum magisterii seu doctoratus s. theologiae... **Dominicus Tomicki** ecclesiae metropolitanae Gnesnensis canonicus cathedralis, praepositus Leknensis etc. et praemisso tentamine apertum illi examen eadem die, tum vero die 3-tia post decisionem trium quaestionum ex Summa d. Thomae... creatus est baccalaureus theologiae et cappa investitus, statimque facta professione fidei... promotus est ad doctoratum cum omnibus solemnitatibus in promotione doctorum adhiberi solitis per decanum supradictum..., in praesentia mag. dni rectoris... Lukini u. i. doctoris...
83. Anno eodem die vero 9-na mensis novembris eiusdem decanatu, ut supra, praesentatus est... m. **Valentinus Wichrowski** collega maior, ecclesiae collegiatae s. Annae archidiaconus, professor TraŹnowianus, procurator Universitatis ab... m. Stanislawo Filipowicz s. theologiae professore, ecclesiae collegiatae s. Floriani canonico, Igołomiensi curato et praemisso tentamine et aperto eidem examine post aliquot dies iuravit super statutis conservandis..., investitus cappa et renuntiatus est theologiae professor... Hoc factum 15 novembris.

84. Anno dni 1736-to die vero 6-ta mensis martii decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... praesentatus est... **Joannes Gabriel Boniatowicz** ecclesiarum cathedralium Posnaniensis et Camenecensis canonicus, praepositus in Lesno et Skala ab... m. Mathia Federowic collega maiore, ecclesiae collegiatae s. Floriani... et Prosoviensi praeposito, s. theologiae professore ac tandem tentatus et ad examen admissus in ordine ad capessendum gradum magisterii seu doctoratus in s. theologia; postea vero die 9-na eiusdem post decisionem trium quaestionum ex Summa d. Thomae... creatus per decanum supradictum baccalaureus theologiae et capucio indutus ac demum obtenta a... procancellario licentia ac facta fidel catholicae professione propriis insignibus theologicis: mitra, anulo et libro promotus ad gradum... doctoratus... in stuba communi domus Collegii Maioris... per eundem decanum...
85. Anno eodem die vero 30 mensis aprilis decanatu eiusdem, ut supra, praesentatus est... **Christophorus Krakier** regens Seminarium Varsaviensis ad ecclesiam collegiatam s. Joannis Baptistae ibidem canonicus ab... m. Mathia Federowic... et tentatus et ad examen admissus in ordine ad obtinendum gradum magisterii in s. theologia, post[ea] vero die 2-da maii post decisionem trium quaestionum ex d. Thomae... creatus s. theologiae baccalaureus et capucio indutus a praefato decano... obtentaque licentia a... procancellario promotus est, facta prius s. fidei confessione ad gradum eiusdem doctoratus... traditis insignibus... per eundem decanum...
86. Anno dni 1737 die vero 29 mensis augusti decanatu... m. Martini Waleszynski... canonisationis b. Joannis Cantii procuratoris, Universitatis Cracoviensis procancellarii praesentatus est... **Josephus** comes de Werbno **Pawłowski** in ecclesia cathedrali Posnaniensi praelatus et archidiaconus Psarenensis, ecclesiarum parochialium Lvovecensis, Stezycensis(?)^{a)} praepositus ab... Mathaeo Federowicz... tentatus et ad examen admissus in ordine ad obtinendum gradum magisterii in s. theologia, 27 augusti post decisionem trium quaestionum ex d. Thomae... creatus s. theologiae baccalaureus et capucio indutus, obtenta licentia... per m. Mathiam Ziętkiewicz s. theologiae doctorem et professorem..., aegrotante protunc... decano, promotus est facta prius s. fidei professione ad gradum... doctoratus... in praesen-

a) Wyraz zupełnie wyblakły w rękopiśmie.

- tia... omnium facultatum... professorum et multorum dignissimorum hospitum...
87. Anno dni 1738 die 19 maii decanatu m. Mathiae Ziętkiewicz... ecclesiae collegiatae s. Floriani decani etc. praesentati sunt... **Albertus Grzymala** ecclesiae collegiatae s. Annae decanus, parochialis Zielonecensis curatus et m. **Albertus Goszkowski**^{b)} ecclesiae collegiatae s. Annae archidiaconus, professor Trańnovianus, collega maiore ab... m. Valentino Wichrowski s. theologiae professore, ecclesiae collegiatae s. Floriani canonico et praemisso tentamine et aperto iisdem examine die 22 maii iurarunt super statutis conservandis... investiti cappa et renunciati s. theologiae professores.
88. Anno dni 1739 die 15 aprilis decanatu 2-do m. Francisci Kulewskiego... ecclesiarum collegiatae SS. Omnium Cracoviensis praepositi, in Antiqua Korczyn curati, contubernii Sisiniani provisoris... **Joannem Cantium Lięża** ecclesiae Neo-Corcinensis concionatorem per m. Adalbertum Goszkowski s. theologiae baccalaureum, collegam maiorem, ecclesiarum collegiatarum s. Floriani... canonicum, Visliciensis decanum praesentatum in ordine ad obtinendum doctoratum s. theologiae, praemisso tentamine ac postea 17 eiusdem mensis absoluto examine rigido, nempe decisione 3 quaestionum... praemissa professione fidei... traditis per superius specificatum decanum insigniis doctoratus admissus ad eundem, tandem s. theologiae doctor creatus.
89. Anno dni 1739 die 4 decembris decanatu m. Mathaei Kolendowicz... ecclesiarum collegiatae s. Floriani decani, parochialis Zembrzydowicensis curati, contubernii Philosophorum provisoris... m. **Andreas Cybulski** collega maior, ecclesiae collegiatae s. Annae archidiaconus, Trańnovianus professor praesentatus est ab... m. Alberto Goszkowski, s. theologiae baccalaureo..., qui praemisso tentamine et absoluto rigido examine cum decisione trium quaestionum die 7 eiusdem mensis et praemissa fidei professione ac iuramento super statutis... servandis... investitus cappa, renunciatus est s. theologiae baccalaureus...
90. Anno eodem, ut supra, die vero 9 iunii... m. **Valentinus Wichrowski** non adeo pridem... s. theologiae professor, collega maior, nunc autem ecclesiae cathedralis Premysliensis canonicus in ordine ad obtinendum gradum magisterii... in s. theologia subiit tentamen et postea absoluto examine cum decisione trium

b) W rękopiśmie: „Goszkowski“ (D)

quaestionum ex Summa d. Thomae... obtentaque licentia a... procancellario ac facta s. fidei professione die 11 eiusdem mensis iunii creatus est... doctor a decano superius specificato...

91. Anno dni 1741 die vero 17 aprilis decanatu m. Martini Alexandri Kurowski... Universitatis Cracoviensis procancellarii praesentatus et susceptus ad tentamen et examen in ordine ad gradum doctoratus in s. theologia obtinendum; his peractis et absolutis obtinuit licentiam capessendi ipsum doctoratum... tandem promotus est a decano supra specificato... **Stanislaus Jacobus Chocimski** ecclesiarum cathedralis Livoniae et Piltensis canonicus, collegiatae Kureloviensis praepositus, Bialoczoziensis scholasticus, Zarnoviensis curatus...

Quoniam hic aetum spacium, ideo videntur metrica promotorum in s. theologia in libro alio in folio.

DODATEK

Conclusionum facultatis theologiae fragmenta.

1. Statutum facultatis theologiae anno dni 1700 die 29 aprilis formatum et in decanatu... Martini Waleszynski... anno dni 1725 die 17 martii in libro rubro, in folio, acceptarum lectionum theologiarum mentionatum, quod ordinat, quatenus lectiones pro aestiva commutatione proximis diebus post festum s. Gregorii Magni, iam vero pro hyemali statim post festum s. Aegidii accipiantur. Jam autem electio decani s. facultatis post festum s. Marci papae in octobrem (p. 109).

2. Anno dni 1740 die 11 martii extradita fuit convocatio magistrorum theologiae facultatis... Cuius convocationis adinvento loco ex motivo ortae nuper in facie clarmi Universitatis controversiae, obvindo ulterioribus motibus de unanimi... consensu conclusum, ut hac sequentia puncta libro statutorum antiquorum facultatis theologiae per decanum eiusdem facultatis inserantur et inscribantur.

1-mum statuta antiquae facultatis theologiae de licentiandis ac postea ad doctoratum s. theologiae promovendis s. theologiae professoribus clarius explicando ac insistendo praxi et consuetudini tam antiquae quam novissimae, quae vim legis habet. Nos... decanus ac doctores constituimus, quatenus aspirans aut aspirantes s. theologiae professores lauream doctoralem in s. theologia memores iuramenti facti de reverentia magistris s. theologiae praestanda,

prius a... decano convocationem pp. doctorum s. theologiae petant, qui decanus communicato consilio cum pp. doctoribus, si postulerit necessitas (nam cuilibet facultati superiori, uti theologia est, sufficiunt doctores quatuor), postquam illam extradiderit, coram congregatis s. theologiae doctoribus in medium veniens aut venientes petitionem suam instituat aut instituant. Qua audita pp. doctores, matura praehabita deliberatione super necessitate complendae facultatis (ne par sit aut maior numerus doctorum s. theologiae quam professorum), tum bene trutinatis laboribus ac idoneitate concurrentis sive concurrentium, si lidem pp. doctores consenserint pro eo aut pro iis, per decanum facultatis theologiae testificabuntur ac commendabuntur tam Universitati quam postea expedito tentamine et examine ad licentiaturam... episcopo Cracoviensi, uti cancellario Universitatis aut... procancellario pro tempore existenti.

2-dum de electione decani facultatis theologiae. Insistendo antiquae nec interruptae observationi electio decani facultatis theologiae (qui magistratus debet esse annuus) fiat in festo s. Marci papae et confessoris in die 7-ma octobris incidendo, ad quam electionem soli magistri alias doctores s. theologiae convenire solent, ex quo etiam ad solos magistros et doctores tentamen ac examen promovendorum ad doctoratum s. theologiae tam intraneorum quam extraneorum spectare et pertinere dignoscitur.

Martinus Alexander Kurowski S. Th. D. et P., ecclesiarum collegiatae s. Floriani et Vieliciensis praepositus et procancellarius Universitatis Cracoviensis mp.

M. Mathias Ziętkiewicz S. Th. D. et P., canonicus cathedralis Cracoviensis mp.

M. Franciscus Kalewski S. Th. D. et P., SS. OO. praepositus mp.

M. Matthaes Josephus Kolendowic S. Th. D. et P., ecclesiae collegiatae S. Floriani decanus ac interea facultatis theologiae decanus mp. (p. 67—69).

Explicatio statuti anno dni 1740 die 11 martii lati de tentamine et examine subeundo per aspirantes ad doctoratum in s. theologia, quod debet intelligi de promovendis extraneis, qui postquam subierint tentamen, hoc finito tres theologicas per decanum assignandas quaestiones decidere magistraliter obligantur et ex illis post tempus decisionis in instanti examinari. Incorporati

autem et in cathedra academica per plures annos laborantes professores, qui cursus theologicos cum publicis disputationibus extradiderunt, duntaxat absolvere tentamen tenentur, loco autem examinis disputationes per Universitatem assignatas peragere. Die 15 iulii anno dni 1762. M. Casimirus Steplowski S. Th. D. et P., eiusdem decanus ac interea rector mp. (p. 110).

Ks. Konstanty Michalski

DATA URODZIN BRATA ALBERTA.

Nieraz pojawiają się poważne wątpliwości po przeprowadzeniu sumiennych badań źródłowych, po napisaniu monografii, bo znalazły się nowe dokumenty niezgodne z poprzednio poznanymi. W Tygodniku Powszechnym (Nr 12, 1947) sygnalizowano wątpliwość co do daty urodzin Kazimierza Pułaskiego. Na tym miejscu zgłaszam inną wątpliwość, jako winowajca w pewnym stopniu, bo nie zorientowałem się, pisząc *Życie Brata Alberta*¹⁾, że należało szukać jeszcze gdzie indziej dokumentów aniżeli to zrobiłem. Razem z innymi znałem tylko metrykę warszawską chrztu św. Brata Alberta. Wśród uroczystości jubileuszowych w Igołomii zaalarmowano zebranych wiadomością, że miejscowa metryka podaje inną datę urodzenia Brata Alberta aniżeli ta, którą dotychczas przytaczano. Trzeba zatem zajrzeć do obydwóch dokumentów, stwierdzić ich różnicę, oświadczyć się za jedną z podanych tam dat i wytłumaczyć razem z niezgodnością wszelkie trudności.

Rozpoczniemy od przedruku metryki igołomskiej (1), igołomskiego *Liber baptizatorum* (2) i metryki warszawskiej (3).

1. Wypis z „Księgi Urodzonych w parafii Igołomija od roku 1837 do roku 1851 włącznie“.

Działo się w Igołomii dnia dwudziestego szóstego sierpnia Tysiąc osiemset czterdziestego piątego roku, o godzinie pierwszej z południa. Stawił się Wielmożny Pan Albert Chmielowski, Naczelnik Komory Celnej I Klasy Igołomia i zamieszkały, katolik, lat trzydzieści cztery mający, w obecności Wielmożnych J. Panów Sylwestra Reis, poborcy Komory Celnej

¹⁾ Ks. Konstanty Michalski, *Brat Albert*, Kraków 1946.